Hoop op herleving van V&D traditie uit de jaren ’60 en ‘70 • een mooi initiatief van het 160 jaar oude DD, de gemeente Den Haag en de F

Op 64 velden: 3 grootmeesters tegen 12

In de jaren zestig en zeventig vonden na afloop in januari van het wereldvermaarde *Hoogovens schaaktoernooi* in Beverwijk en vanaf 1968 in Wijk aan Zee door het hele land een maand lang de legendarische V&D simultaanseances plaats. Elke dag in een andere vestiging van sponsor Vroom en Dreesman, in Den Haag steevast ’s avonds in de personeelskantine op de bovenste verdieping van het warenhuis aan de Grote Marktstraat. Daar namen schaakcorryfeeën het op tegen een paar honderd amateurs per avond.

De seances vervulden de droom van vrijwel elke huisschaker en modale clubspeler; amateur tegen meester, grootmeester of wereldkampioen – als tegen ‘patriarch’ Michael Botwinnik of de ‘tovenaar van Riga’ Michael Tal. Hoofdredacteur Frans Hoynck van deze krant speelde in 1974 als 14-jarige bij V&D in Den Haag zijn eerste partij tegen een internationaal meester, met rode oortjes die al dagen tevoren oplichtten en die nog dagen nadien bleven nagloeien.
Na heel veel jaren nooit meer aan een simultaan te hebben deelgenomen, schoof hij op woensdag 31 januari j.l. in het atrium van het Haagse stadhuis aan voor een partij tegen Neerlands hoop op een wereldkampioenschap in dit decennium, de 17-jarige grootmeester Anish Giri. Geboren in Sint Petersburg, voorheen Russisch jeugdkampioen tot 12 jaar, maar in 2008 met z’n ouders verhuisd naar Rijswijk. Inmiddels is Giri gestegen tot de 28ste plaats op de wereldranglijst, Nederlands sterkste speler en zo’n supertalent dat hij wel eens de eerste na Max Euwe in 1935 zou kunnen zijn, die spelend onder de vaderlandse driekleur, het allerhoogste zou kunnen bereiken. Alleen Delftenaar Jan Timman (geboren in 1951) is na Max Euwe nog ooit in de buurt van de troon gekomen, in de jaren ’80.
Onze hoofdredacteur doet hieronder verslag van z’n herinneringen aan de V&D simultaan van 1974 en vertelt iets over het evenement dat net plaatsvond.

- Gens una sumus, het devies van de FIDE! Super-GM Karjakin schudt zijn prille Haagse tegenstandster de hand bij het begin van de partij. FOTO: Frans Andriessen. -

- Overzicht van de drie carrés waarbinnen de topgrootmeesters Giri, Tiviakov en Karjakin tegen ge in het atrium van het Haagse stadhuis. Inzet: De Groningse Rus Sergey Tiviakov denkt r

Eerste zetten

“In 1972 was ik als veel jongens van mijn leeftijd gaan schaken en lid van de club SG Rijswijk geworden, aangetrokken door alles wat gaande was rond ‘de WK-match van de eeuw’ tussen de Amerikaan Bobby Fischer en de Rus Boris Spasski in IJsland. Ik speelde die partijen na op zondagmorgen bij de oma van m’n Zwitserse vriendje Peter Gisi (tegenwoordig stadsdichter en schrijver te Basel). Helaas moest Peter het schaken op dringend schooldoktersadvies al binnen één jaar opgeven, gedwongen. Peter was extreem intelligent, op allerlei vlak, maar niet helemaal van deze wereld, zeer gevoelig en wat autistisch. Verliespartijen kon hij niet verwerken en hij lag daar nadien nachten van wakker. Nog steeds bekende verschijnselen trouwens onder schakende pubers. En bij sommigen die het spel nooit opgeven gaat dat nimmer over. Schaken doet in z’n rechtlijnige bedoeling (de koning van de ander ‘dood’ maken) en z’n nauwelijks te rationaliseren moeilijkheid, een ultiem beroep op heel verschillende dimensies van de intelligentie en iemands karakter. Daarbij vergeleken is schoolwerk op VWO-niveau echt ‘pindanootjes’. Wat niet wegneemt dat de gemiddelde spelletjesspeler het ook met plezier kan doen. De regels zijn eenvoudig.
Voor een slim en ambitieus kind is het schaken echter een extreme uitdaging. Met risico’s, soms verzuipt hun leven erin, vol zelfkwelling. De harde werkelijkheid is dat schakers verlies aan niets anders kunnen wijten dan aan hun eigen tekortkomingen. Daar moet je tegen kunnen, of dat leren. Het spel kan in die zin verwoestend zijn voor de een, maar zeer vormend voor de ander, zoals een ‘ander soort mensen’ aan het geloof (religie) iets ontleent dat voor henzelf en hun omgeving iets positiefs oplevert. Maar een ‘echte’ schaker is z’n eigen God en Duivel ineen, binnen een universum van 64 velden met bedrieglijk eenvoudige regels en contouren. Elke schaker doorleeft dat de waarheid op de zwarte en witte velden meestal grijs is, beige of bruin. Zelfs een wereldkampioen heeft de waarheid niet in pacht; maar hij is degene die het best weet wat we allemaal niet weten. Zoals de Paus, zal ik maar zeggen, in geloofszaken.

- De 17-jarige Rijswijkse GM Anish Giri (op de rug), Neerlands hoop op een wereldtitel in dit decennium, speelde aan de ‘elektronische borden’ (live op internet) tegen o.m. onze hoofdredacteur (links), rechts geflankeerd door weer zo’n groot jong talent, de Zoetermeerse Robby Kevlishvili (geboren in 2001, Nederlands kampioen tot 12 jaar) die remise wist te maken. Giri vreesde zelfs dat hij in de slotstelling verloren stond. -

Tweede plek

Ik was zelf geen groot talent in de jaren ‘70, maar ook geen klaverjasser. Als jeugdspeler werd ik een jaar tweede in de regionale HSB-kampioenschappen, nadat de Haagsche Courant nog op de sportpagina’s had gekopt dat ik met volle score (6 uit 6) op de beker afkoerste. Uit de laatste drie partijen haalde ik nog maar een half punt, tegen twee outsiders en de uiteindelijke winnaar Peter Gelpke.
Maar die tweede plek was dezelfde die ik vorig jaar in de regio haalde onder de 50-plussers. Weinig veranderd dus! Ik mis, m’n hele leven al, altijd net dat beetje extra voor de laatste meters. Genoeg talent maar te weinig ‘ausdauer’. De flegmatieke Britse grootmeester Tony Miles (1955 – 2001) zei eens tegen m’n vriend, schaker en studiegenoot Henk Suurmond: *“To succeed in chess, you’ve got to be level headed, but also one track minded.”* Je moet heel slim zijn en je verder met niks anders bezig houden. Het was Miles’ verklaring destijds waarom Jan Timman (in 1966 al jeugdkampioen van de Haagse Schaakbond) geen wereldkampioen zou worden: te belangstellend in bijvoorbeeld literatuur! Tijdens een cruciaal toernooi in Argentinië op een vrije dag een bezoek brengen aan Jorge Luis Borges, de blinde schaakminnende topliterator. Dat is mooi maar de dood in de pot van je WK-ambities. Op zo’n vrije dag hoor je gewoon de laatste nieuwtjes in de Najdorf, een variant van het Siciliaans, genoemd naar ook een Argentijn (verhaal apart) te exerceren, aldus oordeelde Tony Miles.

- Anish Giri wordt voor de radio gevraagd wat hij vindt van het evenement. -

Rob Hartoch

In 1974 werd ik als ‘broekje’ tijdens de V&D simultaan ingedeeld tegen Rob Hartoch (1947 – 2009), een Amsterdammer met een volstrekt ‘bohemien’ karakter – zo werd me duidelijk toen ik wat ouder was. Hartoch was zeer getalenteerd, maar geen doorbijter en een beetje lui. Z’n belofte als jeugdspeler (hij werd in 1965 in Barcelona tijdens het jeugd-WK 2de), loste hij niet in. Te gevoelig, te gauw ontdaan door verlies. Hij kwam later vooral bekend te staan als de ‘remisekoning’, geen vechter. Maar voor mij was Hartoch in 1974 bij V&D toch gewoon een God van de schaakolympus, een Internationaal Meester (IM), een titel die toen nog veel meer betekende dan tegenwoordig. Spelen tegen hem was *thrilling;* nu nog herinner ik mij precies de eerste vijftien zetten, een klassieke Najdorf , waarin hij (met wit) kort rokeerde, f2-f4 en de witveldige loper via e2 naar f3.

Russische ambassade • en de belofte van Anish Giri

20 Haagse schakers

zamenlijk zo'n 120 amateurs op 31 januari hun partijen afwerkten
na over z'n volgende zet. FOTO's : Frans Andriessen. -

Van V&D hadden we allemaal bij ons bord een lichtblauw notatieformulier gekregen (waarop je de gespeelde zetten schrijft tijdens de partij) en met een ruim vakje erop waarop de held van jouw avond (Hartoch in mijn geval) na afloop dan royaal z'n handtekening zou kunnen zetten. Bij iedereen ging dat dan ook zo. Maar toen Hartoch bij mij z'n handtekening wilde zetten, zei ik: "liever niet". En ik trok m'n formulier met een rood hoofd gauw weg en liep snel van de tafel af. Hartoch verbaasd achterlatend. Hij zat er trouwens niet mee, denk ik achteraf.
Punt was dat ik bij het 'organisatiehoekje' in de V&D personeelskantine de rijzige Max Euwe had zien staan, wereldkampioen schaken in 1935 (door te winnen van de Rus Alexander Aljechin). "Meneer Euwe," loog ik, "de heer Hartoch vergat m'n formuliertje te tekenen, wilt ú alstublieft uw handtekening zetten?" Hij tekende! "Ah," zei hij, kijkend naar de zetten. "Najdorf, dat is heel goed. Maar nou niet je gewone huiswerk vergeten, hè." Een raad die ik trouwens heel moeilijk vond op te volgen, maar daarom gaf hij hem waarschijnlijk.

Pas na een zet of 40 combineerde Hartoch me in het late middenspel naar het hiernamaals en gaf ik op - in de hoop het nog eens beter te doen tegen hem.Wat uitkwam! Maar na het omleggen van m'n koning in '74 deed ik iets waar ik mij nog steeds voor schaam.

Perfecte reprise

Het was 31 januari in het atrium bijna weer zo enerverend als 28 jaar terug. Zeker ook omdat mijn (als laatste verloren) partij tegen Anish Giri live werd uitgezonden via internet (zie voor partijen, foto's etc. **www.amburu-dd.nl**). Het was met als andere simultaangevers de Groningse Rus Sergey Tiviakov en Sergey Karjakin (6de op de wereldranglijst, tegen wie o.m. m'n lief Annelies speelde - met nog maar 10 lessen achter de rug) een topevenement, waaraan ook BN'ers deelnamen als oud parlementsvoorzitter Dick Dolman en 50-Plus politicus Jan Nagel.
Het geheel was, met steun van de Russische ambassade en de gemeente Den Haag werkelijk perfect georganiseerd door Dimitri Karagantcheff c.s. van schaakclub Discendo Discimus (DD), de oudste vereniging van ons land (uit 1852 - zie ook de voorpagina daarover). Gelukkig gaat het gerucht dat net als vroeger met de V&D simultaans geprobeerd wordt om de jaarlijkse traditie weer op te pakken, voor Den Haag althans!
Zie voor meer over DD op internet: www.dd1852.nl

- "Zo, en nou jij weer!" straalt deze zelfbewuste jonge speelster uit, in haar partij tegen toch niemand minder dan de nr. 6 op de wereldranglijst, Sergey Karjakin. FOTO: Frans Andriessen. -

HSBG

Humanistische Stichting
Beschut- en Groepswonen
Torenstraat 172, 2513 BW Den Haag

Woonzorg Nederland en de Humanistische Stichting Beschut- en groepswonen (HSBG) verzorgen een vijftal groepswooncomplexen in Den Haag voor mensen boven de 55 jaar.
De complexen zijn bedoeld voor mensen die zich aangetrokken voelen om zelfstandig, maar toch op elkaar betrokken, te willen wonen. Is dit wat voor u? Neem dan contact op met de consulent van de HSBG (Tel. 070 3912595 E-mail info@hsbg.nl) voor informatie over de inschrijfprocedure en over de complexen.

Wooncentrum **Wagenhage** bevindt zich in de Wagenstraat, middenin het centrum van Den Haag. Door de vele tram- en buslijnen die door het centrum lopen is de bereikbaarheid uitstekend. Alle belangrijke voorzieningen liggen op loopafstand. Er zijn 111 woningen en er is een grote daktuin. Bewoners kunnen achter het gebouw gelegen parkeerplaatsen huren.

Schermerhage is gelegen aan de Schermerstraat. Met het openbaar vervoer is het complex makkelijk te bereiken. De belangrijkste winkels zijn om de hoek, in de Betje Wolffstraat. Het wooncentrum heeft 38 driekamerwoningen van ca. 70 m2 verdeelt over drie etages

Wooncentrum **Simon Carmiggelt** ligt aan de Nocturnestraat, halverwege het oude dorpscentrum van Loosduinen en Kijkduin. Op loopafstand bevinden zich winkels. Er is parkeergelegenheid rondom het wooncentrum. Het centrum heeft 5 woonlagen en bevat 76 twee- en 25 driekamerwoningen.

De Zonnehoek is gelegen aan de Beresteinlaan, in de wijk Bouwlust. Met het openbaar vervoer is het complex makkelijk bereikbaar. Belangrijke voorzieningen, zoals levensmiddelenzaken, zijn op loopafstand gelegen. Het gebouw bevat 36 tweekamerwoningen.

Wooncentrum **Casa di Galleria** bevindt zich aan de Tak van Poortvlietstraat. Het openbaar vervoer bevindt zich op korte afstand van het complex. De belangrijkste winkels zijn op ongeveer 10 minuten loopafstand. Het wooncentrum heeft 37 driekamerwoningen van ca. 75 m2 en drie tweekamerwoningen van ca. 66 m2.

WOONZORG NEDERLAND

Woonzorg Nederland

Postbus 339
1180 AH AMSTELVEEN

Telefoon klantenservice: 0900-1234996
E-mail klantenservice: klant@woonzorg.nl